

Foto: Trine Hay Stetsaas

Naturarven som verdiskaper

Naturen er Norges viktigste reiselivsprodukt. Vi skal ta vare på den, og samtidig legge til rette for at flere får gode opplevelser. Verdiskapingsprogrammet "Naturarven som verdiskaper" skal vise hvordan vi kan utvikle naturopplevelser i samspill mellom næringsaktører innen reiseliv/turisme, lokalsamfunn, forvaltningsmyndigheter og kunnskapsinstitusjoner.

Direktoratet for naturforvaltning har ansvar for programmet "Naturarven som verdiskaper". For mer informasjon om programmet, kontakt programleder Bente Rønning: bente.ronning@dirnat.no

Naturarven som verdiskaper

I Norge er naturarven viktig for identitet, tilhørighet, livskvalitet og levevilkår, og den gir muligheter for friluftsliv, rekreasjon og opplevelser. Verdiskapingsprogrammet har som mål at verneområdene og andre verdifulle naturområder blir en viktig ressurs i samfunnsutviklingen. Samtidig skal områdene forvaltes slik at naturens mangfold blir tatt vare på.

Programmet skal støtte prosjekter knyttet til nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater og randsonene, men også andre naturområder med spesielle kvaliteter som for eksempel verdensarvområder og områder under vurdering for vern.

25 millioner i 2010

Miljøverndepartementet (MD) og Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) gav 10 millioner kroner til programmet i 2009. I 2010 ble rammene for prosjektet økt til 25 millioner, og det ble åpnet for å ta opp nye prosjekt i programmet. Naturarven som verdiskaper koordineres av Direktoratet for naturforvaltning. Programmet startet i 2009, og skal gå over fem år.

Fakta

Naturarven som verdiskaper er et utviklingsprogram som går fra 2009 til 2013. Programmet er finansiert av Miljøverndepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet.

15 prosjekter er inne i programmet. Prosjektene jobber med ulike former for tilrettelegging i naturen, særlig i randsonene til verneområder. Kunnskap, verdiskaping og naturarven står sentralt i arbeidet.

Nettsteder

<http://www.dirnat.no/verdiskaping/>
Ta kontakt med prosjektlederne eller programledelsen for nærmere informasjon om prosjektene. Publisering av resultater fra prosjektene vil følge etter hvert. Følg med.

Målsetting

Programmet skal bidra til å vise at verneområdene kan være en ressurs lokalt, at de kan gi grunnlag for

- Næringsutvikling
- bygge stolthet og identitet
- ta vare på naturarven
- øke kunnskapen om naturen.

Programmet skal støtte prosjekt som kan gi gode eksempler på hvordan natur-arven er en slik ressurs.

Næringsutvikling

Naturopplevelser er viktige både for norske og utenlandske turister, og en forutsetning for reiselivsnæringen mange steder. Programmet skal legge til rette for økonomisk verdiskaping i form av varer og tjenester som guidende turer, flere besøkende og lengre opphold, flere overnattinger i randsonene til nasjonalparker/ verneområder, mer omsetning av lokal mat og utvikling av pakke opplegg.

Foto: Trine Hay Setsaas

... på naturens premisser

Det skal tas hensyn til sårbare dyr og planter og deres leveområder. Et rikt biologisk mangfold er viktig for naturopplevelsen, og kan bidra til å øke verdien av opplevelsene for både tilreisende og lokalbefolkning.

Programmet skal støtte tiltak som fremmer dyre- og planteliv og som dermed indirekte bidrar til økonomisk verdiskaping basert på opplevelser.

Informasjon og kunnskap

Verdiskapingsprogrammet skal bidra til å utvikle og spre kunnskap om naturen. I tillegg til kunnskap om sammenhengen mellom naturarven, naturvern og sosial, kulturell og økonomisk utvikling.

Innhold i programmet

Å skape gode naturopplevelser som del av en næringsvirksomhet på naturens premisser kan kreve nytenking. Programmet skal bidra til å spre kunnskap og eksempler på hvordan formidling av naturkunnskap kan gi naturopplevelsen en ny dimensjon. Prosjektene kan omfatte:

- Bygge stolthet og identitet.
- Tilrettelegging og informasjon om verneområdene, skal bidra til at flere kan ta i bruk områdene. Det kan for eksempel søkes om støtte til tiltak som skilting, utvikling av stier, rydding ved utsiktsplasser og opprettelse av rasteplasser.
- Det skal legges bedre til rette for at folk som besøker natur-områdene kan få gode opplevelser.
- Det er ønskelig at prosjektene fremmer samarbeid mellom flere aktører. Nasjonalparksentrene er viktige knutepunkter for lokalt næringsliv og naturformidling.
- Skjøtselstiltak og sikring av viktige naturtyper kan bidra til å ta vare på det biologiske mangfoldet.
- Formidling av kunnskap og erfaring vil også være viktig.
- Det er en målsetting at pro-grammet på relevante områder skal kunne samvirke med verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet.

Organisering

Programmet støtter nå 15 hovedprosjekter. Disse er i hovedsak knyttet til geografiske områder. Enkelte prosjekter er tematiske samarbeid mellom områder med samme typer problemstillinger. I hovedprosjektene skal det arbeides med mange delprosjekter og tiltak, og hovedprosjektene vil bli en form for paraply over disse.

DN har ansvaret for å drive programmet. DN velger ut hovedprosjektene og bistår de enkelte hovedprosjektene med oppfølging, etablering av nettverk og samarbeid mellom viktige institusjoner, rapportering og evalueringer. MD har koordineringsansvar for berørte departementer.